

LIVE ISSUE

Amendments to the Tax Legislation

Vladimir Penkov

At the end of 2002, a series of important amendments to the Bulgarian tax legislation were promulgated in the Official Gazette, which entered into force on 1 January 2003. More specifically, the amendments concerned the Corporate Income Tax Act, the Natural Persons Income Tax Act, the Value Added Tax Act, the Excise Tax Act, and the Local Taxes and Fees Act. In this edition of Lega InterConsult News, we are going to dwell on some amendments to the Corporate Income Tax Act (CITA) which, in our opinion, are of greater significance:

1. First and foremost, one should note the ambition of the legislator to harmonize the act with the amendments to the accountancy legislation and the International Accounting Standards respectively. The most telling example of this ambition can be seen in the new regulations on transforming financial results for tax purposes (i.e. of its increase or decrease with a view of obtaining the taxable profit).

..... continued on page 3

АКТУАЛНА ТЕМА

Промени в данъчното законодателство

Владимир Пенков

В края на 2002 г. в ДВ бяха обнародвани и редица важни промени в българското данъчно законодателство, които влизат в сила от 01.01.2003 г. По-конкретно, изменени бяха Законът за корпоративното подоходно облагане, Законът за облагане доходите на физическите лица (ЗОДФЛ), Законът за данък върху добавената стойност, Законът за акцизите, Законът за местните данъци и такси. В настоящото издание на Lega InterConsult News ще се спрем на някои промени в Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО), които по наша преценка са от по-съществено значение:

1. Преди всичко прави впечатление стремежът на законодателя да хармонизира закона с промените в счетоводното законодателство, респективно с Международните счетоводни стандарти. Най-ярко проявление този стремеж е намерил в изцяло новата уредба на преобразуването на финансовия резултат за

..... продължава на 3 страница

Live Issue

Amendments to the Tax Legislation – Vladimir Penkov 1
The Tourism Act – an Important step towards the Liberalisation of the Tourist Market in Bulgaria – Pavel Velchev..... 6

Opinions

Specialised Trade Courts – Vladimir Penkov, Milena Gaidarska 10

Rules of commerce

Amendments to the Competition Protection Act – Svetlin Adrianov .12

Litigation

Immediate Execution of Judgments – Dimitar Chorbadjiev 14
Competing Rights in Cases of Enforcement under the Special Pledges Act – Rusin Yordanov 18

Forthcoming Laws

Will foreign lawyers be able to have practice in Bulgaria? – Lilia Banakieva 20

Questions and Answers 22

Briefly 23

Актуална тема

Промени в данъчното законодателство – Владимир Пенков 1
Законът за туризма – важна стъпка към либерализирането на туристическия пазар в България – Павел Велчев 6

Мнения

Специализирани търговски съдилища – Владимир Пенков, Милена Гайдарска 10

Правила за търговия:

Изменения в Закона за защита на конкуренцията – Светлин Адриянов 12

Процес

Предварително изпълнение на съдебни решения – Димитър Чорбаджиев 14
Конкуренция на права при изпълнение по реда на Закона за особените залози – Русин Йорданов 18

Очаквани закони

Ще могат ли чуждестранни адвокати да практикуват в България? – Лилия Банакиева .. 20

Въпроси и отговори 22

Накратко 23

IN THIS ISSUE • В БРОЯ • IN THIS ISSUE • В БРОЯ

Dear clients, colleagues and friends,

For the first time our edition is issued in German besides English and Bulgarian. The large number of clients from Germany, Austria and Switzerland, as well as the large interest in our newsletter in this region, and not on the last place with regard to the admission of Lega InterConsult Penkov Markov & Partners Law Offices as a regular member of the Arbeitskreis der Deutschen Wirtschaft grounded this decision. This was not the only reason as well for the new look of the edition.

Live in this issue are the comments on the amendments to the taxation laws as an important index of the investment climate. We have also reflected the discussions held concerning

*the establishment of specialises commercial courts in Bulgaria. Certainly, the article concerning the amendments to the Protection of Competition Act will also be of interest. The new regulations are directed mainly against the various forms of abuse of monopoly and dominant market position, thus contributing to the significant approximation of Bulgarian legislation to the *acquis communautaire*.*

Very interesting with a view to protection of investments made in good faith are the two litigation articles concerning immediate execution of judgements and competition of rights in cases of enforcement under the Special Pledges Act.

Will foreign lawyers be able to freely have practice in Bulgaria? In this article we are trying to reflect the current discussion on the relevant bill.

As always you will find the Q&A and Briefly, reporting on new laws.

We would be glad if we have managed to engage your interest by this issue.

In response to the inquiries received we once again confirm the readiness of the editors to publish interesting articles and comments in the spirit and the style of the edition and I invite the interested colleagues to take part.

Meanwhile we remain looking forward to your always-valuable recommendations and opinions,

Sincerely yours,
Vladimir Penkov

Драги клиенти, колеги и приятели,

За първи път изданието излиза освен на български и английски, и на немски език. Големият брой клиенти от Германия, Австрия и Швейцария, проявеният значителен интерес към нашия вестник от този регион, както и приеждането на Лега ИнтерКонсулт – Пенков, Марков и партньори правни офиси като редовен член на Деловия клуб на Германската икономика, обосноваха това решение. Не само затова е и новият дизайн.

В актуалната тема на този брой сме коментирали измененията на данъчното законодателство като важен показател за инвестиционния климат.

Отразили сме също така водещата се в страната дискусия, дали да бъдат създадени специализирани търговски съдилища в България. Интерес безспорно ще представлява и статията, посветена на промените в Закона за защита на конкуренцията, насотени главно срещу различните форми на злоупотреба с монополно и господстващо положение, с което законодателството значително се доближава до европейското.

Много интересни с оглед защитата на интересите на добросъвестните инвеститори са и двете процесуалноправни теми, посветени на предварителното изпълнение на съдебните решения, както и конкуренцията на правата по Закона за особените залози. Ще могат ли гуждестранните адвокати да практикуват в България? С тази статия се опитваме да отразим актуалната дискусия по проектозакона.

Както винаги ще намерите и рубриката “Въпроси и отговори” и “Накрамко” – актуални нови нормативни актове.

Ще се радваме, ако и с това издание сме могли да предизвикаме Вашия интерес.

В отговор на запитванията потвърждаваме готовността на редакцията да публикува интересни статии и коментари - в духа и стила на изданието, като поканвам заинтересованите колеги да участват.

Междувременно оставаме в отакване на Вашите винаги ценни препоръки и мнения.

С уважение,

Ваши
Владимир Пенков

Editorial Board

Chairman

Vladimir Penkov

Chief Editor

Svetlin Adrianov

Members

Milena Gaidarska

Pavel Velchev

Dimitar Chorbadjiev

Roman Stoyanov

English Translation and Editing

Vera Georgieva

Editorial Office

Bl. 22, Entr. A, Iztok Dstr.,

1113 Sofia, Bulgaria

Tel (00 359 2) 9710323, 9710254,

9710261, 9713996, 9713935

Fax (00 359 2) 9711191, 9710162

e-mail: news@legainterconsult.com;

www.legainterconsult.com

This info bulletin is produced for clients and professional contacts of Lega InterConsult - Penkov, Markov & Partners, as well as for all interested readers. The information and opinions which it contains are not intended to be a comprehensive study nor to provide legal advice and should not be treated as a substitute for specific professional advice concerning individual situations.

Редакционна колегия

Председател

Владимир Пенков

Гл. редактор

Светлин Адриянов

Членове

Милена Гайдарска

Павел Велчев

Димитър Чорбаджиев

Роман Стоянов

Английски превод и редакция

Вера Георгиева

Адрес на редакцията

ж.к. Изток, бл.22, вх. А,

1113 София, България

Тел (02) 9710323, 9710254, 9710261,

9713996, 9713935

Факс (02) 9711191, 9710162

e-mail: news@legainterconsult.com;

www.legainterconsult.com

Този информационен бюлетин е предназначен за клиентите и професионалните контакти на Лега ИнтерКонсулт - Пенков, Марков & Партньори, както и за всички заинтересовани читатели. Информацията и становищата, които се съдържат в него не представляват изчерпателни изследвания, нито правни съвети и не бива да се третират като заместител на конкретен професионален съвет относно конкретни ситуации.

LIVE ISSUE

2. The amendments have introduced a flat tax rate of 23.5 % and the tax is now named “corporate income tax”, as opposed to the previous “profit tax” and “tax for municipalities” the rates of

which were 15 % and 10 % respectively. The whole tax amount will be transferred to the central government budget. The amendments are aimed at making the administration of the tax easier.

It is important to point out that the existing so far total effective rate of 23.5 % has been preserved, insofar as the profit tax used to be charged on the taxable profit following the deduction of the tax for the municipalities.

3. The law-maker has explicitly included the fees for management services in the range of taxable income. Unlike the previous regulations, the remuneration paid under management contracts to foreign persons by local persons will be taxable at the source at a 15 per cent rate.
4. There are also changes of the assets depreciation rules. The intention is to ensure the fine tuning of depreciation allowances to the specific features of various assets and to the dynamic development of technologies. For this purpose, the annual depreciation allowances have increased for some assets.

Computers, software and rights to use software, for instance, are depreciated for two years (instead of the five years provided for by the previous legislation). Machines, production equipment and apparatus have currently an annual depreciation norm of 30 per cent, i.e. they are depreciated in just over three years. This will undoubtedly enhance investment activity in production companies. The depreciation norm for vehicles was also increased, amounting currently to 25 per cent. The depreciation norm of 4 per cent in relation to solid buildings remained unchanged while with the new amendment the costs for repairs are deducted from the taxable income (cf. item 6).

АКТУАЛНА ТЕМА

данъчни цели (т.е. неговото увеличаване и намаляване с оглед получаване на облагаемата печалба).

2. С промените се въведе обща ставка от 23,5 % и данъкът се нарече “корпоративен”, в отлика от досегашните “данък върху печалбата” и “данък за общините”, съответно 15 % и 10 %. Целият данък ще се внася в приход на републиканския бюджет. Промените целят улесняване на администрирането на данъка.

Важно е да се посочи, че се запази досега действащата обща ефективна ставка, която също беше 23,5 %, доколкото данъкът върху печалбата се начисляваше върху облагаемата печалба след приспадане на данъка за общините.

3. Законодателят изрично включи в облагаемите доходи възнагражденията по договорите за управление. За разлика от досегашната уредба, възнагражденията по договори за управление, изплатени от местни на чуждестранни лица, вече ще се облагат с данък при източника в размер на 15 %.
4. Изменения има и в правилата за амортизиране на активите. Целта е амортизационните норми да бъдат в по-голяма степен съобразени със спецификите на отделните активи и с динамичното развитие на технологиите, като за тази цел се увеличат годишните амортизационни норми за някои активи.

Така например компютрите, софтуерът и правото на ползване на софтуер вече се амортизират за две години (а по досегашната уредба – за пет години). Понастоящем машините, производственото оборудване и апаратурата имат годишна амортизационна норма от 30 %, т.е. се амортизират за малко повече от три години. Това безспорно ще поощри инвестиционната активност в производствените предприятия. За автомобилите също беше увеличена амортизационната норма, като сега тя е 25 %. Непроменена остана амортизационната норма от 4 % по отношение на масивните сгради, като все пак с новата промяна с разходите

LIVE ISSUE

5. In order to prevent tax evasion through reducing taxable profit by the interest charged on bank loans, the new legislation includes explicit provisions that bank loans and the interest rates thereon will be subject to regulation for tax purposes. The new legislation is aimed at ensuring equal treatment of borrowers under financial leasing arrangements and bank loans. The new provisions are not applicable to the interest accrued on loans which were contracted between 1 January and 31 December 2002 and their repayment has started.
6. Repair and maintenance costs for fixed assets will be recognised as operational expenditures and they will be deducted from the financial result. The previous legislation provided for an increase of the financial result with these costs for tax purposes.
7. A new feature of the tax legislation is the treatment of business trips of persons who are not employees of the undertaking (partners, sole proprietors, members of managing and supervisory boards, outsourced staff). When such persons are sent on business trips in connection with the activities of the undertaking, their travelling and accommodation costs will be reported as expenditures of the undertaking, while their per diem allowances will be regulated for tax purposes only when they exceed the double amount provided by law. Unfortunately the per diem and accommodation allowances received by persons on business trips who are not employees of the undertaking are not expressly excluded from the taxable income (cf. art. 12 of the Natural Persons Income Tax Act). That is why we insistently recommend the legislation to be relevantly amended with a view to avoid the risk of an economically and legally unjustified taxation of the overall amounts received by persons assigned on business trips to cover travel expenses.
8. The final tax rate on costs for celebrations, representative and entertainment purposes or gifts that do not bear the name or brand of the taxpayer, and for donations and sponsorship is reduced from 25 % to 20 %.

АКТУАЛНА ТЕМА

- за ремонт се намалява облагаемата печалба (виж т. 6).
5. За да се избегне отклонението от данъчно облагане посредством намаляване на облагаемата печалба чрез лихвите по отпуснати от банки кредити, изрично се предвиди, че и банковите заеми, респективно лихвите по тях, подлежат на регулиране за данъчни цели. Новата уредба цели и постигането на равнопоставеност между лицата, ползващи кредит под формата на финансов лизинг и лицата, ползващи кредит под формата на банков заем. Новите разпоредби не се прилагат спрямо лихвите по договори за банкови заеми, сключени между 01.01.2002 г. – 31.12.2002 г., по които изпълнението е започнало.
 6. Разходите за ремонт на дълготрайните активи вече ще се признават за текущи разходи и с тях ще се намалява финансовият резултат. По досегашната уредба финансовият резултат се регулираше за данъчни цели с тези разходи в посока увеличение.
 7. Новост в данъчната уредба са и нормите, уреждащи командировките на лица, които не са в трудовоправни отношения с предприятието (съдружници, еднолични собственици, членове на управителните и контролните органи, лица, наети на граждански договори). Когато лицата са командировани във връзка с дейността на предприятието, т. нар. пътни и квартирни пари ще се отчитат като разход на това предприятие, а дневните пари ще се регулират за данъчни цели само в случаите, когато превишават двукратния размер, определен с нормативен акт.
За съжаление получените от командированите лица (извън тези в трудово правоотношение) командировъчни пари (дневни, пътни и квартирни) не са изключени изрично от облагаемите приходи (виж чл. 12 от ЗОДФЛ). Затова настоятелно препоръчваме да се извършат съответни изменения и допълнения в законодателството с оглед избягването на риска от едно икономически и правно необосновано облагане на общите

LIVE ISSUE

When the gift or donation is made to the benefit of officially registered religious denominations in the country or not-for-profit legal entities working for public benefit as entered into the Central Register at the Ministry of Justice, the tax rate is 15 per cent.

9. Some important amendments refer to the regulation of tax payments made upfront and the sharing of the corporate income tax.
10. Other provisions have been amended in order to improve the taxation regime and to avoid confusion and contradictory interpretations (for example, now there is an explicit provision that persons who do not engage in business operations are also required to submit tax returns).

The latest amendments to the Corporate Income Tax Act can be given a positive overall assessment because they provide for some concessions to taxpayers, introduce greater clarity in some statutory provisions, and bring the domestic tax legislation closer to the established international standards.

For the first time there is predictability in tax policies development since the government has announced it for the next two-three years. So one could expect a further reduction of corporate tax to 15 per cent and a development of the policies in relation to increasing depreciation norms.

However, one could recommend additional measures for activating investment taking into account not just foreign investors but also Bulgarian small and medium-sized enterprises, which are to a large extent de-capitalised, have started practically from a very low financial level and need free development.

Such specific government measures could represent the provision of an opportunity for admission as expenses of up to 50 per cent on all investment with the exception of the ones in real estate (for which the part admitted as expenses to be 33 per cent), whereas for the remaining part an option may be provided for the respective companies for an accelerated depreciation of at least

АКТУАЛНА ТЕМА

суми, получени от командированите за покриване на разходите по пътуванията.

8. Намален беше окончателният данък върху разходите за тържества, представителни и развлекателни цели, за подаръци, които не носят името или марката на данъчно задълженото лице, за дарения и спонсорство – от 25 % на 20 %.

Когато дарението е направено в полза на законно регистрираните в страната вероизповедания или на юридически лица с нестопанска цел с общественополезна дейност, вписани в Централния регистър към Министерството на правосъдието, данъкът е 15 %.

9. Важни промени бяха въведени и в уредбата на авансовите вноски, както и на преотстъпването на корпоративния данък.
10. Прецизирани бяха и някои разпоредби с цел усъвършенстване на данъчния режим и избягване на неясноти и противоречиви тълкувания (така например изрично се посочи, че данъчна декларация подават и лицата, които не извършват стопанска дейност).

Като цяло новите промени в ЗКПО могат да бъдат оценени положително, тъй като те предвиждат някои облекчения за данъчните субекти, внасят яснота в някои законови положения и доближават данъчното ни законодателство до утвърдените международни стандарти.

За пръв път е налице предсказуемост на развитието на данъчната политика, тъй като правителството е предизвестило същата за 2-3 години. Така може да се очаква по-нататъшно намаление на корпоративния данък на 15 % и развитие на политиката във връзка с увеличаване на амортизационните норми.

Все пак може да се препоръча обмислянето на допълнителни мерки за активизиране на инвестициите, като се държи сметка не само за чуждестранните инвеститори, но и за българските малки и средни предприятия, които до голяма степен са декапитализирани, практи-

LIVE ISSUE

two years for chattels and three years for real estate respectively.

This would be an adequate solution to the specific needs for investment in this most important part of the economy which bears the main brunt and responsibility for economic growth in the country, for creating new jobs and for a successful transfer of new technologies.

Besides no differentiation should be introduced in relation to the different sectors (manufacturing and services) since their influence on economic growth is close and therefore equally important.

The Tourism Act – an Important Step towards the Liberalization of the Tourist Market in Bulgaria

Pavel Velchev

As a result of the ongoing negotiations for Bulgaria's accession to the European Union, it was found out that the existing national regulatory framework in the field of tourism is not adequate to the *acquis communautaire*. The implementation of the EU legislation called for substantial changes in the statutory regulations. Attention had to be paid to the leading role that the sector had gained for the last ten years and the priority attached to it. In this context and also with a view to the need for libera-

АКТУАЛНА ТЕМА

чески са започнали от много ниско финансово стъпало и се нуждаят от свободно развитие.

Такива специфични държавни мерки могат да се изразят във възможността да бъдат признати като разходи до 50 % от всички инвестиции без недвижими имоти (по отношение на които да се признаят като разходи до 33 %), като за останалата част се предвиди по желание на съответните търговски дружества ускорена амортизация съответно най-малко 2 години за движимите вещи и 3 години за недвижимите имоти.

Това би представлявало адекватно решение на специфичните нужди за инвестиране на тази най-важна част от икономиката, която носи главната тежест и отговорност за икономическия ръст в страната, за създаването на нови работни места и успешния трансфер на нови технологии.

При това не следва да се въвеждат никакви различия по отношение на различните отрасли (производство и услуги), тъй като влиянието им върху ръста на икономиката е близко и затова еднакво важно.

Законът за туризма – важна стъпка към либерализирането на туристическия пазар в България

Павел Велчев

В резултат на преговорите за присъединяване на България към Европейския съюз се установи, че действащата в страната регулаторна рамка в областта на туризма не е в съответствие със законодателството на съюза. Прилагането на европейските актове изискваше съществени промени в правната му регламентация. Следваше да се отчете и приоритетната роля, която си извоюва отрасълът през последните 10 години и особеното внимание, с което се ползва. С оглед на това и на необходимостта от либерализиране на лицензионните режими от една страна и засилване на мерките за

LIVE ISSUE

ization of licensing arrangements, on the one hand, and the enhancement of the measures for protection of the consumers of tourist services, on the other, it became clear that the existing Tourism Act could not reflect the dynamic social relations properly even with substantial amendments thereto. Therefore, an entirely new Tourism Act was proposed and adopted in Parliament (promulgated in The Official Gazette, No. 56 of 7 June 2002; amended, No. 119 of 27 December 2002).

It was for the first time that an attempt was made to adjust the Tourism Act to the interests of the sector and, for that reason, consultations with representatives of tourist business associations had been conducted before the law was passed.

The main emphasis in the law is laid on the introduction of uniform criteria for the implementation of tourist activities, the protection of tourists, the rights and obligations of the entities existing in the tourist sector, the regulation of control over tourist activities, etc.

From the investors' perspective, the following major aspects of the new tourist law deserve the greatest attention:

1. The law delimitates the powers of the central government (the Minister of Economy), regional governors, local governments and municipal administrations. Conditions are created for decentralized management of tourism by delegating rights and obligations to various tourist business associations (participation in the categorization of facilities, participation in the licensing of persons for tourist activities), while observing the professional code of ethics, maintaining the quality of the tourist services, and ensuring fair competition in the tourist industry.
2. A National Tourist Information Centre is established with the main tasks of implementing the national promotional programme and coordinating the activities of regional and local tourist information centres.
3. Detailed provisions are included to regulate the conditions for the performance of tourist

АКТУАЛНА ТЕМА

защита на потребителите на туристически услуги от друга, стана ясно, че действащият Закон за туризма дори и след промени не би могъл да отрази бързо развиващите се обществени отношения. Отчитайки този факт, в Парламента беше внесен и приет изцяло нов Закон за туризма (обн. ДВ, бр. 56 от 07.06.2002 г., изм. бр. 119 от 27.12.2002 г.).

За първи път също така се направи опит Законът за туризма да бъде съобразен с интересите на бранша и по тази причина преди приемането му бяха организирани консултации с представители на туристическите сдружения.

Основният акцент в закона пада най-вече върху въвеждането на единни критерии за извършване на туристическите дейности, осигуряване на защита на туристите, определяне на правата и задълженията на субектите, имащи отношение към туризма, регламентиране на контрола върху туристическите дейности и др.

Следните основни насоки в новата правна уредба на туристическото право в България заслужават според нас, от гледна точка на инвеститорите, най-голямо внимание:

1. Разпределят се правомощията между органите на централната изпълнителна власт - министъра на икономиката и областните управители и органите на местното самоуправление, и местната администрация. Създават се условия за децентрализация в управлението на туризма, като са делегирани права и задължения на различни туристически сдружения (участие в категоризирането на обектите, участие в лицензирането на лицата за извършване на туристически дейности) при спазването на професионалната етика, качеството на предлаганите туристически услуги и лоялната конкуренция в туристическия бранш.
2. Създава се Национален туристически информационен център, чиито основни задачи са свързани с изпълнението на програмата за национална реклама и координацията на дейността на регионалните и мест-

LIVE ISSUE

activities, i.e. tourist agency activities, operation of hotels and restaurants, tour operator activities in connection with the protection of consumers of tourist products.

4. New rules are introduced in connection with the issuance of licenses for tourist activities, the refusal to issue such licenses, their suspension and withdrawal, as well as the categorization of tourist facilities, the refusal to assign a category, and the suspension and withdrawal of the category of tourist facilities. This is a way to ensure clarity and transparency in the licensing process, which is in the best interests of both the tourist business and the government.

5. The existing licensing arrangements are liberalized.

Licenses are no longer required for family hotel operations, hotel operations at categorized accommodation facilities, restaurant operations at categorized catering and entertainment establishments located at accommodation facilities, and tourist agency activities conducted by a licensed tour operator.

The new law has expanded the scope of persons eligible to apply for tourist licenses.

The system for categorization of tourist facilities has been made easier.

All these features create greater incentives not only for the development of tourist services but also for the upgrading of their quality.

6. The most recent amendments to the said Act have introduced mandatory insurance of tour operators to cover the liability for damage occurring as a result of non-payment to counterparts, including cases of insolvency and bankruptcy. Thus the mandatory requirements set out in Directive No. 90/314 of the European Union on tourist traveling at a common price have been met.

7. An Integrated Tourist Information System is established and the National Tourist Register is incorporated in it. Entries into the Register are made administratively without any applications served for this purpose. The system is introduced for the sake of greater clarity with regard to the entities operating on the tourist market.

АКТУАЛНА ТЕМА

ните туристически информационни центрове.

3. Въведена е детайлна регламентация на условията за извършване на туристически дейности - туристическа агентска дейност, хотелиерство и ресторантьорство, туроператорска дейност във връзка със защитата на потребителите на туристическия продукт.
4. Въведени са нови правила за издаване на лицензи за извършване на туристическите дейности, отказ, прекратяване и отнемане на лицензи, както и за категоризиране на туристически обекти, отказ, прекратяване и отнемане на категория на туристически обекти. По този начин се въвежда яснота и прозрачност при издаването на лицензиите, което е в интерес както на туристическия бизнес, така и на държавата.

5. Либерализират се съществуващите лицензионни режими.

Премахнати са лицензите за извършване на семейно хотелиерство, лицензите за хотелиерство, извършвано в категоризирани места за настаняване, лицензите за ресторантьорство в категоризирани заведения за хранене и развлечения, разположени в места за настаняване, и лицензите за извършване на туристическа агентска дейност, когато тя се осъществява от лицензиран туроператор.

Разширен е обхватът на закона по отношение на лицата, които могат да кандидатстват за издаване на лиценз за извършване на туристическа дейност.

Създадена е улеснена система за категоризиране на туристическите обекти.

Всичко това води до по-голяма мотивация не само за развитието на туристическите услуги, но и за повишаване на тяхното качество.

6. С последните промени на закона е въведена задължителна застраховка за туроператора, покриваща отговорността му за причинени вреди вследствие на неразплащане със своите контрагенти, включително при неплатежоспособност и несъстоятелност.

LIVE ISSUE

8. The Additional Provisions set out the definitions of the terms used in accordance with the definitions of the World Tourism Organisation and the legislation of the EU Member States.

The latest amendments to the Value Added Tax Act provide for equal treatment of hotel operators who are not licensed tour operators, tour operators and tourist agents. Therefore the effective tax rate of 7 % will be applicable to the tourist services that the members of the first group offer abroad. Thus the equal tax treatment of these entities is safeguarded.

All these aspects lead to the conclusion that the Tourism Act is a serious step towards fulfilling the recommendations of the General Directorate on Enlargement of the European Commission for liberalization of the tourist market in Bulgaria and adjustment of the national legislation to the EC Directives, which is in full conformity with the interests of both foreign investors and tourists.

АКТУАЛНА ТЕМА

По този начин се въвеждат задължителните изисквания на Директива № 90/314 на Европейския съюз за туристическите пътувания с обща цена.

7. Създава се Единна система за туристическа информация, част от която е Националният туристически регистър. Вписванията в регистъра се правят служебно. Тази система се въвежда за установяване на яснота по отношение на субектите на туристическия пазар.
8. В Допълнителните разпоредби са въведени определения на използваните понятия, съответстващи на определенията, дадени от Световната организация по туризъм и заложени в законодателствата на държавите-членки на Европейския съюз.

С последните изменения в Закона за данъка върху добавената стойност хотелиерите без лиценз за туроператорска дейност се приравнява на туроператорите и туристическите агенти, поради което приложима и за предлаганите от тях туристически услуги в чужбина ще бъде ефективната данъчна ставка от 7 %. По този начин се постига равнопоставеност в данъчното третиране на посочените субекти.

С оглед на гореизложеното може да се направи изводът, че със Закона за туризма се прави сериозна стъпка в посока удовлетворяване препоръките на Главна дирекция "Разширение" на Европейската комисия относно либерализирането на туристическия пазар в България и привеждането на законодателството в съответствие с Европейските директиви, което изцяло е в унисон както с интересите на чуждестранните инвеститори, така и на туристите.

OPINIONS

Specialised Trade Courts

Vladimir Penkov

Milena Gaidarska

The establishment by law of specialised trade courts with competences relative to registration proceedings, company law claims, commercial cases and bankruptcies is admissible from the perspective of the

Constitution and the Judiciary Act. The arguments in favour of such a legislative solution should be seen in the expected positive effects of its application as follows:

- Improvement of the administration of justice as a result of the greater specialization of judges in commercial cases and creation of conditions for uniform judicial practices;
- Introduction of easier procedural rules for the hearing and adjudication of commercial and company cases (further on referred to as “commercial cases”), ensuring speed and efficiency in the settlement of disputes between traders or arising out of commercial transactions. At present, although some regional courts have specialised trade divisions, the administration of justice actually follows the general procedural rules governing the settlement of civil law disputes;
- The hearing of commercial cases at the trade divisions at the general civil courts does not accommodate all the specific features of commercial relations, which, in the final analysis, affects business life negatively. In this sense, the establishment of specialised trade courts will give a chance for faster introduction of the specific requirements and approaches in connection with the establishment and management of business undertakings, on the one hand, and disputes in connection with commercial transactions, on the other. This is a way to counteract to the existing inertia in the administration of justice in commercial cases, which leads to a number of outstanding problems and lack of specific understanding on part of the judges from the trade divisions at

МНЕНИЯ

Специализирани търговски съдилища

Владимир Пенков

Милена Гайдарска

Създаването със закон на специализирани търговски съдилища, чиято компетентност да обхващат регистърните производства, исковете по дружественото право, търговските дела и несъстоятелността, е допустимо от гледна точка на Конституцията и Закона за съдебната власт. Аргументи в полза на подобно законодателно решение следва да се търсят в очакваните положителни ефекти от реализацията му, а именно:

- Подобряване на правораздаването като резултат от по-тясната специализация на съдиите по търговски дела и създаване на условия за единна съдебна практика по делата;
- Приемане на по-облекчени процедурни правила за разглеждане и решаване на търговските и дружествени дела (наричани по-нататък “търговски дела”), осигуряващи бързина и ефективност при разрешаването на спорове между търговци или такива, произтичащи от търговски сделки. Понастоящем, макар в някои окръжни съдилища да има специализирани търговски отделения, правораздаването практически се извършва при съблюдаване на общите процесуални правила за разрешаването на граждански спорове;
- Разглеждането на търговските дела от търговски отделения към общите граждански съдилища не дава възможност за отразяване в пълна степен на спецификата на търговските отношения, което в крайна сметка се отразява негативно върху стопанския живот. В този смисъл със създаването на специализирани търговски съдилища ще се даде шанс за по-бързото утвърждаване на специфичните изисквания и подходи, произтичащи от отношенията във връзка със създаването и управлението на търговски дружества от една страна и споровете по търговска сделка от друга страна. По такъв начин ще се противодейства на създадената известна инерция при правораздаването по търговски дела, която рефлектира в редица нерешени проблеми и неприявяване в ня-

OPINIONS

the general civil courts, moreover that so far only 9 of the existing 28 regional courts have established such specialized trade divisions;

- Establishment of specialised judicial administration and upgrading of the quality of clerk activities related to the administration of cases;
- Creation of actual opportunities for faster court proceedings and possible reduction of the time between court sessions on a single case.

The development of "the geographical map" of specialised trade courts is of paramount importance. It is appropriate for the territory of specialised trade courts to coincide with the territory of the respective regional courts with high level of concentration of registration proceedings and company cases. Thus, the administration of commercial law will be accessible to legal entities.

The definition of the term "commercial cases" is of particular importance for the identification of the range of cases in which specialised trade courts will be competent. In our opinion, this term should include:

- The litigation between traders in connection with their business operations;
- The litigation arising out of concluded commercial transactions, including those between traders and non-traders;
- The litigation on claims served against traders or manufacturers by consumers;
- All company law issues.

In closing, we can summarize that we find the introduction of specialised trade courts to be favourable to the quality of the administration of commercial justice. It will enhance the efficiency of the administration of justice and thus promote certainty in business operations as a whole. Indeed, the argument for lack of funds should not be lightly ignored, but still it could be expected that even in middle terms the advantages of the establishment of specialised trade courts would show up.

МНЕНИЯ

кои случаи на специфично разбиране от съдиите при търговските отделения към общите граждански съдилища. Още повече, че досега само към 9 от съществуващите общо 28 окръжни съдилища са създадени такива специализирани отделения;

- Формиране на специализирана съдебна администрация и повишаване качеството на деловодните дейности, свързани с администрирането на делата;
- Създаване на практическа възможност за по-бързо придвижване на делата и евентуално за съкращаване на сроковете между съдебните заседания по едно дело.

От особено важно значение е оформянето на "географската карта" на специализираните търговски съдилища. Уместно е специализираните търговски съдилища да бъдат с райони, съвпадащи с районите на съответните окръжни съдилища, в които е констатирана висока концентрация на регистърни производства и производства по търговски дела. По този начин ще се осигури достъпност на търговското правораздаване за правните субекти.

От съществена важност за определяне на кръга от дела, по които ще бъдат компетентни специализираните търговски съдилища, е дефинирането на понятието "търговски дела", в което по наше виждане следва да се включат:

- делата между търговци, свързани с извършваната от тях търговска дейност;
- делата, произтичащи от сключени търговски сделки, в това число между търговец и нетърговец;
- делата по искиове на потребители срещу търговци и производители;
- всички дружественоправни въпроси.

В заключение може да се обобщи, че по наше мнение въвеждането на специализирани търговски съдилища ще окаже положително влияние върху качеството на търговското правораздаване, ще повиши неговата ефективност, което ще допринесе за повишаването на сигурността в стопанския оборот като цяло.

OPINIONS

RULES OF COMMERCE

Amendments to the Competition Protection Act

Svetlin Adrianov

The Official Gazette, No. 9 of 31 January 2003, promulgated some substantial amendments to the Competition Protection Act.

The amendments are aimed at improving the anti-trust legislation and harmonizing it with the *acquis communautaire* to a greater extent. Their adoption is in conformity with the commitments of this country under Chapter Six of the negotiations on Bulgaria's accession to the European Union. The law-maker has also taken into account the practices of the Commission for Protection of Competition (CPC) in the implementation of the law so far.

The enacted amendments have the following major aspects:

They have amended the provisions regulating the counteraction to vertical and horizontal cartel agreements, the abuse of monopoly and dominant position and the concentration of business activities. Apparently, the law-maker has tried to bring the law to the relevant anti-monopoly provisions of the EEC Treaty and the Directives and Regulations of the European Commission and the Council of the European Union to the utmost degree.

The amendments refer also to the criteria for evaluation of the impact of various cartel agreements on the competitive environment. There is a ban

МНЕНИЯ

Наистина аргументът за липсата на финансови средства не би следвало да бъде оставен без внимание, но все пак може да се очаква, че дори средносрочно ще се проявят предимствата от създаването на специализирани търговски съдилища.

ПРАВИЛА ЗА ТЪРГОВИЯ

Изменения в Закона за защита на конкуренцията

Светлин Агрианов

В брой 9 на ДВ от 31.01.2003 г. бяха обнародвани съществени изменения в Закона за защита на конкуренцията.

Измененията целят усъвършенстване на нормативната уредба на антимонополното право и по-пълното ѝ хармонизиране с европейското законодателство. С приемането им се изпълняват и задълженията на страната във връзка с глава шеста от преговорите за присъединяване на България към Европейския съюз. Законодателят е отчел и практиката на Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) по прилагането на закона до момента.

Приетите изменения разкриват следните основни акценти:

Изменени и допълнени са нормите, регламентиращи противодействието срещу вертикалните и хоризонталните картелни споразумения, злоупотребите с монополно и господстващо положение и концентрацията на стопанската дейност. Очевидно е, че законодателят се е стремил и към максимално доближаване до релевантните антимонополни разпоредби на Договора за ЕИО и относимите директиви и регламенти на Комисията и Съвета на Европейския съюз.

Променени са също така и критериите за оценка на ефекта върху конкурентната среда

RULES OF COMMERCE

on the implementation of cartel agreements by the participants therein pending the decision of the Committee. The amendments have introduced the new term of "joint dominant position", which is intended to ensure more serious control over anti-competitive practices and agreements.

A uniform criterion has been introduced for the existence of concentration of business activities, i.e. the size of the total turnover of the participants on the relevant market within the territory of Bulgaria. Thus the alternative criterion, i.e. the market share of the participants, has been eliminated because CPC practices have borne it out that it is very difficult to identify and prove it in the process of evaluation of any concentration.

The Commission for Protection of Competition has been granted additional powers as the anti-monopoly regulator. It has obtained some extraordinary powers with respect to the collection of evidence relevant to its investigations. The CPC is authorised to search premises and vehicles and to seize documents and electronic information. It is true that such actions need the permission of the respective regional court. Nevertheless, these powers are a substantial and perhaps even excessive expansion of the opportunities for the CPC to collect information and evidence in its investigations.

The law-maker has obviously undertaken serious structural changes in the regulations concerning the anti-trust regulatory activities and the protection of fair competition. Of course, the actual effect of these amendments will take some time to be seen because the CPC practices need to be adjusted to the new legislation. At the same time, it is equally obvious that the main thrust of these amendments is to create conditions for the Commission for Protection of Competition to exercise its law enforcement functions in a more active and efficient manner.

ПРАВИЛА ЗА ТЪРГОВИЯ

от различните видове картелни споразумения. Установена е забрана за участниците в картелно споразумение да го изпълняват до постановяване на решението на комисията. Въведен е и институтът на "съвместно господстващо положение", който е изцяло нов за този закон и цели осигуряване на един по-сериозен контрол върху анти-конкурентните практики и споразумения.

Въведен е единен критерий за наличието на концентрация на стопанска дейност, а именно размерът на общия оборот на участниците на съответния пазар на територия на България. По този начин се премахна алтернативният критерий – пазарен дял на участниците, за който практиката на КЗК доказва, че е твърде трудно установим и доказуем в хода на една процедура за оценка на дадена концентрация.

Разширени са правомощията на Комисията за защита на конкуренцията като антимонополен регулатор, като са ѝ предоставени извънредни правомощия по отношение на събирането на доказателства от значение за водените от нея разследвания. На КЗК е предоставено право да извършва претърсване на помещения и превозни средства и изземване на документи и електронна информация. Действително за извършването на такива действия се изисква разрешение от съответния окръжен съд, но въпреки това тези правомощия представляват едно сериозно и може би дори прекалено разширяване на възможностите на КЗК активно да събира информация и доказателства при провеждане на своите разследвания.

Очевидно е, че законодателят е предприел съществени структурни промени на уредбата на анти-тръстовата регулаторна дейност и защитата на лоялната конкуренция. Разбира се действителният ефект от тези изменения ще се прояви едва след един период от време, необходим за привеждането на практиката на КЗК в съответствие с новата регламентация. Също така очевидно е обаче, че основният стремеж е към осигуряване на възможност за

RULES OF COMMERCE

LITIGATION

Immediate Execution of Judgements

Dimitar Chorbadjiev

The Civil Procedure Code (CPC) gives an exhaustive list of the instruments subject to enforcement, including the judgements that may be executed immediately.

The examination of this issue is of substantial practical significance due to the consequences of this option for both parties to the proceedings and the possible defence techniques that will be discussed below.

The specific nature of this option is determined, first and foremost, by the fact that these judgements are not enforceable yet, i.e. they are subject to appeal or an appeal has been lodged within the prescribed time limits. Therefore, one can conclude that this is rather an exception to the general rule on the enforceability of final judgements, which is admissible only in cases prescribed by law. Obviously, the option for immediate execution of judgements provides better protection of execution to one of the parties. It is associated with the social relations that are regulated by the relevant judgements and with the desire to ensure faster meeting of the claim of one of the parties. Nevertheless, the Civil Procedure Code provides for the interests of the other party, too, through the option of staying the immediate execution in specific cases prescribed by law.

An important prerequisite for this option is to make sure that the judgment subject to immediate execution is enforceable, i.e. approving the claim.

ПРАВИЛА ЗА ТЪРГОВИЯ

Комисията за защита на конкуренцията да осъществява по-активно и резултатно своите функции по прилагането на закона.

ПРОЦЕС

Предварително изпълнение на съдебни решения

Димитър Чорбаджиев

Гражданският процесуален кодекс (ГПК) изрично е посочил актовете, подлежащи на принудително изпълнение, сред които са и решенията на съдилищата, за които е допуснато предварително изпълнение.

Разглеждането на въпроса е от немалко практическо значение поради последиците, които поражда този институт за двете страни в процеса и възможните способности за тяхната защита, които ще бъдат обсъдени по-долу.

Спецификата на този институт произхожда на първо място от обстоятелството, че става дума за изпълнение на решения, които не са влезли в законна сила, т.е. подлежат на обжалване или срещу тях е подадена жалба в срок. С оглед на това може да се направи извод, че става въпрос по-скоро за едно изключение от общия принцип за изпълнимост на окончателните съдебни решения, допуснато само за изрично посочени в закона случаи. Очевидно е, че с предвидената възможност за предварително изпълнение на съдебни решения се дава по-голяма изпълнителна защита на една от страните. Подобно решение е свързано с обществените отношения, които се регулират от визираните решения и съответно от желанието да се осигури възможност за по-бързо удовлетворяване на претенциите на едната страна. ГПК все пак отчита и интересите на другата страна, като предвижда възможност за спиране на предварителното изпълнение в конкретно предвидените законови хипотези.

LITIGATION

In this context, one may conclude that the CPC refers only to judgements of first-instance courts.

The Civil Procedure Code provides for two sets of judgements subject to immediate execution.

In the first place, these are the judgements awarding labour remuneration or alimony. In such cases, the court has to adjudicate on immediate execution *ex officio* and court practices conform to this approach.

Next, it should be explained that the term “labour remuneration” should be considered to mean remuneration that has not been paid by the employer (usually it is not contested by the employer) and not adjudicated compensation for unlawful dismissal because the latter is calculated on the basis of the gross remuneration of the employee in accordance with the Labour Code.

It should be added that these provisions are applicable only to the immediate execution of judgements on the adjudicated alimony rather than other issues to be resolved in marriage cases (e.g. exercise of parental rights to children under age).

The second set of judgements subject to immediate execution includes the following cases:

- (a) where the court awards an account receivable based on an official document (i.e. a document issued by an official within his or her powers in the form and procedure prescribed by law);
- (b) where the court awards an account receivable recognised by the defendant;
- (c) where any delay in the execution may lead to substantial and irreparable damage to the claimant or the enforcement would become impossible or very difficult to achieve.

In these cases, the law-maker has decided that one of the parties to the litigation needs greater protection in the enforcement of its granted claims but here the protection is not so unconditional as it is in the first set of judgements. This conclusion is determined, first and foremost, by the fact that in the second set of judgements the

ПРОЦЕС

Важна предпоставка за приложение на този институт е решението, за което е допуснато предварително изпълнение, да е годно за изпълнение, т.е. да е осъдително. С оглед на това следва да се направи изводът, че ГПК визира единствено осъдителните решения на първоинстанционните съдилища.

ГПК предвижда две групи решения, подлежащи на предварително изпълнение.

На първо място това са решенията, с които се присъжда възнаграждение за работа или издръжка. В тези случаи съдът следва да постанови служебно предварително изпълнение, каквато е и съдебната практика в тази насока.

На второ място следва да отбележим, че понятието “възнаграждение за работа” следва да се разглежда в смисъла на неизплатени от работодателя трудови възнаграждения (които обикновено не се оспорват от работодателя), но не и на дължими по силата на съдебното решение обезщетения за незаконно уволнение, които съгласно нормите на Кодекса на труда се изчисляват на основание на brutното трудово възнаграждение на работника и служителя.

Следва да посочим също така, че цитираната разпоредба е приложима единствено за предварителното изпълнение на решението на съда относно присъдена издръжка, но не и по отношение на други въпроси, които могат да бъдат решавани в хода на брачните дела (напр. упражняване на родителските права спрямо ненавършилите пълнолетие деца).

Втората група решения, за които може да бъде допуснато предварително изпълнение, обхваща следните случаи:

- а) когато съдът присъжда вземане, основано на официален документ (т.е. документ, издаден от длъжностно лице в кръга на службата му по установените форма и ред);
- б) когато съдът присъжда вземане, което е признато от ответника;

LITIGATION

court will not rule on the immediate execution *ex officio*. There should be an application by the claimant and the court should be given the opportunity to judge the need for such a measure. Secondly, the court is authorised to ask the claimant to give appropriate security in advance. The purpose of this security is to satisfy the defendant for possible damage caused by the immediate execution (e.g. when the first-instance judgement is reversed).

Another way to protect the defendant against possible adverse effect of immediate execution is to rule out the possibility for immediate execution even where security is given. These are the cases when the execution may cause irreparable harm to the defendant or damage that is not subject to accurate evaluation in pecuniary terms. This exception is not applicable to judgements, for which the court allows immediate execution *ex officio* (judgements on alimony or labour remuneration).

Furthermore, a judgement that is not enforceable yet is not subject to immediate execution, where it is ruled against government institutions and local governments or health establishments funded from the central and/or local budgets. As is seen from the wording of these provisions, the central/local government interest and, hence, the quality of the party, against which the enforcement would be directed, are decisive in such cases.

The immediate execution of judgements is allowed or refused with a special instrument issued by the first-instance court. The ruling that allows or refuses immediate execution of the judgement may be appealed with a private petition to the higher-standing court, which is a way of protecting the defendant against immediate execution.

Another possible defence against immediate execution is the opportunity for staying the execution by giving security for the claimant. This option is inapplicable to the cases of immediate execution

ПРОЦЕС

в) когато от закъснението на изпълнението може да последват значителни и непоправими вреди за ищеца или самото изпълнение би станало невъзможно или би се затруднило значително.

При горепосочените случаи законодателят също е счел, че следва да се осигури по-силна защита на едната страна в процеса по отношение на изпълнението на присъдените ѝ претенции, но тук защитата не е така безусловна, както при посочените по-горе решения от първата група. Този извод се налага на първо място от обстоятелството, че в случаите от втората група съдът не допуска предварително изпълнение служебно. Това става само по искане на ищеца, като на съда е предоставена възможност за преценка на необходимостта от постановяване на такава мярка. На второ място съдът е оправомощен да задължи ищеца да представи предварително надлежно обезпечение. Целта на това обезпечение е удовлетворяване на евентуално възникналите за ответника вреди от допуснатото предварително изпълнение (напр. при отмяна на първоинстанционното решение).

Друга форма на защита на ответника от евентуални неблагоприятни последици от предварително изпълнение, е изключването на възможността за допускане на предварително изпълнение, дори и при представено обезпечение. Това са случаите, когато вследствие на изпълнението може да се причини на ответника непоправима вреда или вреда, която не подлежи на точна парична оценка. Посоченото изключение не намира приложение за решения, при които съдът допуска служебно предварително изпълнение (с които се присъжда издръжка или възнаграждение за работа).

На второ място не се допуска изпълнение на невлязло в сила решение (т.е. предварително изпълнение) срещу държавните учреждения и общините, както и лечебните заведения, субсидирани от републиканския и/или общинските бюджети. Видно от текста на разпоредбата в

LITIGATION

of judgements on alimony or labour remuneration. The execution is stayed also when the appealed judgement allowed to be executed immediately is reversed by a higher-standing court.

If, after the ruling on the immediate execution, the claim is rejected with an enforceable judgement, the immediate execution is discontinued. In such cases, the court that has issued the ruling will issue a writ of execution to the defendant against the claimant for refunding or return of the property received on the basis of the allowed immediate execution of the reversed judgement. Obviously, such developments will require a lot of complicated and time-consuming efforts of the defendant to collect the amounts paid. Therefore, in order to avoid these undesired actions, we would recommend that the actual immediate execution of the first-instance judgement be thwarted, whenever the law allows to do so, through guarantee given on part of the defendant.

ПРОЦЕС

случая, определящ за приложимостта на предварителното изпълнение, е държавният/общинският интерес, съответно качеството на субекта, срещу когото би било насочено изпълнението.

Предварително изпълнение на решенията се допуска, съответно отказва, с нарочен акт на първоинстанционния съд. Постановлението, с което се допуска или се отказва предварително изпълнение на решението, може да се обжалва с частна жалба пред по-горния съд, която възможност представлява един от начините за защита на ответника срещу предварителното изпълнение.

Друг възможен път за защита на ответника, срещу когото е допуснато предварително изпълнение, е възможността да спре изпълнението, като представи обезпечение за взискателя. Тази възможност е неприложима в случаите на предварително изпълнение на решения, с които се присъжда издръжка или възнаграждение за работа. Изпълнението се спира и когато обжалваното решение, чието предварително изпълнение е постановено, бъде отменено от по-горен съд.

Ако след постановяване на предварителното изпълнение искът бъде отхвърлен с влязло в сила решение, изпълнението се прекратява. В този случай съдът, който е постановил решението, издава изпълнителен лист на ответника срещу взискателя за връщане на сумите или вещите, получени въз основа на допуснатото предварително изпълнение на отмененото решение. Очевидно е, че при такова развитие на процеса за ответника ще възникне необходимост от редица сложни и продължителни усилия за събиране на платените суми. Затова бихме препоръчали с оглед избягване на тези действия, в случаите, когато законът позволява това, реалното предварително изпълнение на първоинстанционното решение да бъде осуетено с предоставяне на гаранция от страна на ответника.

LITIGATION

Competing Rights in Cases of Enforcement under the Special Pledges Act

Rusin Yordanov

An interesting case in practice is related to the risks and legal effects for the buyer of assets sold by a secured creditor in an enforcement procedure under the Special Pledges Act, where bankruptcy proceedings are opened with regard to the debtor.

It should be noted, first and foremost, that pursuant to Art. 43 of the Special Pledges Act, bankruptcy proceedings opened with regard to the debtor cannot stay the enforcement procedure concerning the special pledge, i.e. the enforcement has priority over bankruptcy and develops independently of the latter.

Still, if such proceedings start, the bankruptcy court will rule not only on the opening of bankruptcy proceedings but also on the commencing date of the debtor's insolvency. This date may well be some years earlier than the date of opening of bankruptcy proceedings. If the special pledge turns out to have been given after the commencing date of the insolvency (during the so-called "doubtful period"), this security is very likely to be deemed null and void with regard to the creditors of the pledgor pursuant to Art. 646, para 2 of the Commercial Act.

As a result, these creditors may consider null and void also the sale of assets by a secured creditor in enforcement proceedings under the Special Pledges Act because the sale will have been concluded on the basis of frustrated legal grounds.

Another interesting case is the distress on some of the debtor's assets pledged and sold by the secured creditor under the Special Pledges Act.

Pursuant to Art. 346, para 1 of the Civil Procedure Code, any disposal of encumbered assets on part of their owner is deemed null and void with

ПРОЦЕС

Конкуренция на права при изпълнение по реда на Закона за особените залози

Русин Йорданов

Интерес в практиката представляват рисковете и последиците от правен характер за купувача на предлагани от пристъпил към изпълнение по реда на Закона за особените залози (ЗОЗ) заложен кредитор активи на длъжника в случай, че по отношение на същия бъде открито производство по несъстоятелност.

Преди всичко следва да подчертаем, че по силата на чл. 43 от ЗОЗ откриването на производство по несъстоятелност на зложния длъжник не може да спре започналото от страна на зложния кредитор изпълнение по особенят залог, т.е. това изпълнение има предимство пред производството по несъстоятелност и се развива независимо от него.

Все пак, ако такова производство бъде открито, едновременно с решението за откриване съдът по несъстоятелността ще определи и началната дата, от която зложният длъжник е станал неплатежоспособен. Възможно е тази дата да предхожда с няколко години датата на откриване на производството по несъстоятелност. Ако се окаже, че особенят залог е учреден след началната дата на неплатежоспособността (в т. нар. "подозрителен период"), по силата на чл. 646, ал. 2 от Търговският закон е твърде вероятно въпросното обезпечение да се счита за нищожно по отношение на кредиторите на зложния длъжник.

Вследствие на това, тези кредитори ще могат да считат за нищожна и продажбата на активите, извършена чрез пристъпилите към изпълнение зложни кредитори по реда на ЗОЗ, тъй като тази продажба ще бъде извършена на отпаднало спрямо кредиторите правно основание.

Интерес представлява и хипотезата на наложени обезпечителни мерки (запори и възбрани) от страна на кредитори на длъжника върху някои от неговите активи, зложени и пред-

LITIGATION

regard to the creditors who have petitioned the distress measures to the court of law.

On the other hand, by virtue of Art. 354 of the Civil Procedure Code, beneficiaries to distress measures are considered adjoined to the creditor who has started enforcement proceedings in court. Adjoined creditors are entitled to receive part of the proceeds from the sale of the assets distressed to their benefit in proportion to their proven claims. In this case, the distress measures cannot have any impact on the validity of the sale under the Special Pledges Act or continue its effect after the sale.

Unfortunately, although the provisions of the Special Pledges Act are special with respect to those of the Civil Procedure Code, the said Act does not contain explicit provisions on which of the above rules will be applicable to the sale of pledged property under the Special Pledges Act, where this property is the subject of some distress measures. In our opinion and in conformity with the rules for interpretation of statutory provisions, the provisions of Art. 354 of the Civil Procedure Code should be applicable in such cases, as the enforcement on special pledges is a kind of execution on property of the debtor, even though it is an out-of-court procedure. Unfortunately, since the Special Pledges Act is rather recent (it entered into force in 1997), there is no relevant judicial practice to support either of these cases.

In order to resolve the disputes and confusions that occur in practice in connection with the enforcement procedures under the Special Pledges Act, including the cases with bankruptcy proceedings opened with regard to the pledgor or with distress on property pledged under the Special Pledges Act, it is necessary to undertake legislative measures to give explicit statutory provisions filling in the existing gaps.

ПРОЦЕС

ложени за продажба по реда на ЗОЗ от съответния заложен кредитор.

По силата на чл. 346, ал. 1 от Гражданския процесуален кодекс (ГПК) разпоредителните сделки с активи, върху които са наложени обезпечителни мерки и които са сключени от техния собственик, се считат за нищожни по отношение на кредиторите, по чието искане съдът е наложил такива обезпечителни мерки.

От друга страна, по силата на чл. 354 от ГПК лицата, в полза на които бъде вписана обезпечителна мярка (запор или възбрана), се считат за присъединени към този кредитор, който вече е започнал, по съдебен ред, принудителното изпълнение върху възбранените или запорирани вещи. Присъединените кредитори имат право да получат съответна на техните доказани претенции част от приходите от извършената продажба на запорираните или възбранени в тяхна полза вещи. В този случай, наложената обезпечителна мярка не може да окаже въздействие върху валидността на извършената продажба по ЗОЗ, нито да продължи действието си и след нея.

За съжаление, въпреки че разпоредбите на ЗОЗ са специални по отношение на тези на ГПК, ЗОЗ не урежда по изричен начин кое от посочените по-горе правила ще бъде приложимо в случай на продажба по реда на ЗОЗ на заложен имуществен, върху които са наложени и обезпечителни мерки. По наше мнение и в съответствие с правилата за тълкуване на правни норми считаме, че в разглеждания случай би следвало да се приложи правилото на чл. 354 от ГПК, тъй като изпълнението върху особен залог по своя характер представлява изпълнително производство върху имуществен на длъжника, макар и извършвано по извънсъдебен ред. За съжаление поради обстоятелството, че ЗОЗ е сравнително нов закон (в сила от 1997 г.), липсват каквато и да е съдебна практика в подкрепа на едната или другата от разглежданите по-горе хипотези.

LITIGATION

FORTHCOMING LAWS

Will foreign lawyers be able to have practice in Bulgaria?

Lilia Banakieva

On 29 July 2002, the Council of Ministers submitted an amending bill to the Bar Act. The draft envisions a new chapter to be included in the Act so that to allow foreign lawyers to appear and plead before Bulgarian

courts. This amendment is necessitated by Bulgaria's commitments under the Europe Agreement of 1995 to adjust the national legislation, the legal provisions concerning the legal profession in particular, to the *acquis communautaire* and to transpose Directives 77/249/EC and 98/5/EC into the domestic legislation.

If the amendments are enacted by Parliament, foreign lawyers who are nationals of a EU Member State and who are authorised to practise the legal profession under its laws will be able to perform, within the territory of the country, the activities enumerated in Art. 8 of the existing Bar Act (to give oral and written advice; to draft requests, petitions, complaints, applications and other documents of the persons seeking defence and assistance; to represent and defend their clients in court, before the pre-trial authorities and all jurisdictions, etc.). They will exercise their legal profes-

ПРОЦЕС

За разрешаване на констатираните в практиката спорни въпроси и неясноти, свързани с реализирането на принудително изпълнение по реда на ЗОЗ, включително в случаите на открито производство по несъстоятелност спрямо заложния длъжник или наложени обезпечителни мерки върху заложено по реда на ЗОЗ имущество, следва да бъдат предприети необходимите законодателни мерки за изрично нормативно уреждане на съществуващите празноти.

ОЧАКВАНИ ЗАКОНИ

Ще могат ли чуждестранни адвокати да практикуват в България?

Лилия Банакиева

На 29.07.2002 г. Министерският съвет внесе проект за изменение и допълнение на Закона за адвокатурата (ЗА). Проектът предвижда допълването на нов раздел в закона относно възможността чуждестранни адвокати да се явяват пред наши съдилища. Промяната се налага от задължението на България по Европейското споразумение за асоцииране от 1995 г. да приведе националното ни законодателство, в частност – уредбата на адвокатската професия, в съответствие с правото на Европейската общност и въвеждане във вътрешното ни право на Директива № 77/249/ЕО и Директива № 98/5/ЕС.

Ако допълнението бъде прието от Народното събрание, чуждестранните адвокати - граждани на държава членка на Европейския съюз, придобили адвокатска правоспособност, съгласно нейното законодателство, ще могат да извършват на територията на страната дейностите по чл. 8 от действащия в момента ЗА (да дава устни и писмени съвети, да изготвя молби, тълкувания, заявления, жалби и др. на лицата, които търсят защита и съдействие, да представлява и защитава доверителите и подзащитните си пред съда, органите на предва-

FORTHCOMING LAWS

sion under the name of the profession in their own country or under its name adopted in Bulgaria.

For this purpose, foreign lawyers will have to submit an application to the Chairperson of the Supreme Bar Council, stating the cases and files, on which they will provide legal assistance or offer legal defence in judicial proceedings.

In order to exercise the legal profession under its name in the state of registration of the respective lawyer, the latter will have to submit an application to the Supreme Bar Council with a document attached to certify the authorization to engage in legal practice in the EU Member State. If the lawyer obtains a permit to practise his or her profession in Bulgaria, such a certificate is to be submitted on an annual basis. Applications will have to specify the professional organisation that has recognised their right to practise the profession or a membership document. Any withdrawal of the certificate of membership will lead to suspension of the permit or ban on practising the legal profession in Bulgaria.

The bill reads that when the lawyer is authorised to appear and plead before the supreme courts of the country, where he or she has been certified, the lawyer will be able to work as a defendant before the courts of appeal or supreme courts together with a Bulgarian lawyer. However, it is still unclear what will happen to those lawyers who are not entitled yet to appear and plead before the supreme courts of the respective EU Member State.

It is particularly interesting to note the opportunity provided in the bill for foreign lawyers to apply for equal treatment with the Bulgarian lawyers and to be granted the right to exercise their profession under its name in Bulgaria. In such cases, the applicant should be a citizen of a EU Member State, to have practised the legal profession in Bulgaria under its name in his own country, and to have at least three years of actual and continuous practice under the Bulgarian laws or the *acquis communautaire*.

ОЧАКВАНИ ЗАКОНИ

рителното производство и пред всички юрисдикции и др.). Те ще упражняват адвокатска професия под наименованието на професията в собствената си страна или под наименованието ѝ в България.

За тази цел чуждестранните адвокати ще трябва да подадат до председателя на Висшия адвокатски съвет заявление за вписване, сочещо делата и преписките, по които ще оказват правно съдействие или ще упражняват процесуална защита.

За упражняване на адвокатска професия под наименованието на професията в съответната държава, в която адвокатът е вписан, същият ще трябва да подаде молба до Висшия адвокатски съвет с приложен документ за призната адвокатска правоспособност в съответната държава членка. Ако адвокатът получи разрешение да упражнява професията в страната, той ще трябва да представя такъв документ ежегодно. Кандидатите ще трябва да посочат и професионалната организация, която им е признала правото да упражняват професията или документ за членство в такава. Отнемането на удостоверение за правоспособност би довело до временна или окончателна забрана да упражнява адвокатската професия и в България.

Проектът предвижда, че когато адвокатът има право да се явява пред върховните съдилища в страната, където е придобил адвокатската правоспособност, в България той ще може да се явява като защитник или повереник пред апелативните и върховните съдилища заедно с български адвокат. Остава въпросът обаче как ще се явяват пред съдилищата тези адвокати, които не са придобили право да се явяват пред върховните съдилища на държавата членка.

Особен интерес представлява предвидената в проекта възможност чуждестранният адвокат да кандидатства за равнопоставеност с българските адвокати и придобиване на право да упражнява професията под наименованието ѝ

FORTHCOMING LAWS

Of course, there are certain opinions that the foreign lawyers should prove their knowledge of Bulgarian law in advance or to appear before the courts only together with Bulgarian lawyers. The final regulation of this issue could be expected in middle terms.

QUESTIONS AND ANSWERS

1. *Do the branches of Bulgarian not-for-profit legal entities have the obligation to keep separate accounting?*

The review of the existing legislation leads to the conclusion that branches of not-for-profit legal entities should keep separate accounting. Furthermore, pursuant to the imperative provisions of Art. 19 of the Commercial Act, they are required to draw up a separate balance sheet. However, the branch of a not-for-profit legal entity is not an independent tax liable person but it has to submit to its head office the data needed for the tax return concerning the respective tax period.

2. *Is it possible for the collective management body of a legal entity to make decisions by collecting signatures without holding a meeting, where such decisions are of material significance for the activities of the undertaking?*

Generally, this issue is on the agenda of joint-stock companies (AD) among all business undertakings because they are the only ones to have collective management bodies, as well as charity associations and foundations.

To answer the question, one may refer to both the Commercial Act and the Not-for-profit Legal Entities Act, which provide for such a method of decision-making. The requirements set out in the Commercial Act for such cases are as follows: (i) the opportunity for making decisions by collecting signatures should be spelled out in the Articles of Association of the respec-

ОЧАКВАНИ ЗАКОНИ

в България. За целта кандидатът трябва да е гражданин на държава членка на Европейския съюз, да упражнява адвокатска професия в България под наименованието на професията в собствената си страна и да има най-малко 3 години действителна непрекъсната практика по българското или правото на Европейския съюз.

Разбира се, съществуват съответни мнения, че чуждестранните адвокати следва предварително да докажат познанията си по българско право или да се явяват по дела само заедно с български адвокат. Окончателната уредба на въпроса може да се очаква в средносрочен план.

ВЪПРОСИ И ОТГОВОРИ

1. *Задължени ли са клоновете на българските юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ) да водят отделно счетоводство?*

От анализа на действащото законодателство може да се направи изводът, че клоновете на ЮЛНЦ следва да водят отделно счетоводство. Нещо повече, по силата на императивната разпоредба на чл. 19 от Търговския закон (ТЗ) те са длъжни да съставят и самостоятелен баланс. Клонът на ЮЛНЦ обаче не е самостоятелен данъчен субект, а представя на своето централно управление необходимите данни за попълване на справка-декларацията за съответния период.

2. *Възможно ли е колективният управителен орган на едно юридическо лице (ЮЛ) да взема неприсъствено решение, които са от съществено значение за дейността?*

Поначало този въпрос се поставя най-вече при акционерните дружества (АД), от кръга на ЮЛ, учредени за извършване на търговска дейност, тъй като единствено при тях се наблюдава колективен управителен орган, както и при сдруженията и фондациите, образувани за извършване на нестопанска дейност.

В отговор може да се посочи, че и ТЗ и Законът за юридическите лица с нестопанска (ЗЮЛНЦ) цел дават възможност за неприсъствено вземане на решения от разглеждания вид. Изискванията, които ТЗ поставя пред вземането на решения по този на-

QUESTIONS AND ANSWERS

tive joint-stock company; and (ii) all the members of the Board of Directors or the Managing Board respectively should have given their consent with the proposed draft decision in writing. The Not-for-profit Legal Entities Act, in its turn, does not contain any requirement for this option of making decisions by collecting signatures to be included in the Articles of Association (or the Memorandum of Association). The only requirement under the said Act is to have the minutes for the decision made by collecting signatures signed by all members of the Managing Board without any dissenting opinion or remarks.

3. *May a branch of an undertaking be a party to litigation or contracts?*

Judicial practices unequivocally show that the branch of an undertaking is not an independent legal entity but it is part and parcel of the undertaking with some level of distinction. For this reason, a branch cannot be a party to litigation in court. It is always the principal that will be a litigant. However, the law provides for some concessions to claimants who maintain direct relationships with the branch, i.e. they may serve their claims against the principal also at the registered office of the branch.

Similar is the treatment in practice of the opportunity for a branch to be a party to a contract. Even when the contract is concluded with the branch, i.e. with the branch manager, the principal of the branch is assumed to be a party to the contract.

BRIEFLY

1. The Official Gazette, No. 13 of 11 February 2003, promulgated the Regulations on the Requirements to the Contents of the Justification of the Price of Shares of Public Companies, including the evaluation methods in the cases of re-organisation, the joint venture agreements, and the public offering of shares.

2. Decree No. 13 dated 24 January 2003 of the Council of Ministers has introduced the Regulations on the Own Resources and the Solvency Thresholds of Insurers and Health Insurance Companies. The Regulations specify the elements used to calculate the amount of own resources and the solvency thresholds of insurers and health insurance companies and the methods applied to this calculation. The requirements

ВЪПРОСИ И ОТГОВОРИ

чин са (1) възможност за това да е предвидена в устава на съответното АД и (2) всички членове на съвета на директорите, респективно на управителния съвет, да са заявили писмено своето съгласие за съответното решение. ЗЮЛНЦ, от своя страна, не предвижда изрично предварително включване в устава (респ. учредителния акт) на възможност за вземане на неприсъствени решения. Единственото условие, което този закон поставя, е протоколът за взетото неприсъствено решение да бъде подписан без забележки и възражения от всички членове на управителния съвет.

3. *Може ли клоът на търговеца да бъде страна по дело или по договор?*

Съдебната практика е категорична, че клоът на търговеца не е самостоятелен правен субект, а част от търговското предприятие, която притежава определена степен на обособеност. По тази причина клоът не може да бъде страна по съдебен спор, страна винаги е неговият принципал. Законът допуска обаче едно облекчение за ищците, които имат преки отношения с клон – те могат да предявяват искове си срещу принципала и по седалището на клон.

По същия начин практиката разглежда и възможността клоът да бъде страна по договор. Дори и договорът да бъде сключен с клон, т.е. с неговия управител, счита се, че страна по договора е принципалът на клон.

НАКРАТКО

1. В ДВ, бр. 13 от 11.02.2003 г. беше публикувана Наредба за изискванията към съдържанието на обосновката на цената на акциите на публично дружество, включително към прилагането на оценъчни методи, в случаите на преобразуване, договор за съвместно предприятие и търгово предлагане.

2. С ПМС № 13 от 24.01.2003 г. е приета Наредбата за собствените средства и границата на платежоспособност на застрахователите и здравноосигурителните дружества. С тази наредба се определят елементите, които се включват при изчисляване размера на собствените средства, границата на платежоспособност на застрахователите и здравноосигурителните дружества и методите, по които тя

BRIEFLY

laid down in the Regulations are applicable also to foreign insurers engaging in insurance operations under the Insurance Act through a branch within the territory of the Republic of Bulgaria. The total amount of the own resources of insurers and health insurance companies, net of the intangible assets, is envisioned to be equal to at least the solvency threshold calculated in accordance with the Regulations.

3. The Official Gazette, No. 9 of 31 January 2003, promulgated the Mandatory Oil and Oil Product Stockpiles Act. This law regulates the establishment, storage, use and replenishment of mandatory stockpiles of oil and oil products for the purposes of ensuring the supply of liquid fuels in case of difficulties in the deliveries of oil and oil products to the country. The law contains provisions on the establishment, storage, use and replenishment of mandatory stockpiles of automobile and aviation gasoline, industrial fuel (gas oil), jet fuels of the kerosene type and diesel fuel, fuel (black) oil, and propane gas.

НАКРАТКО

се изчислява. Залегналите в наредбата изисквания се прилагат и от чуждестранните застрахователи, извършващи застрахователна дейност съгласно Закона за застраховането чрез клон на територията на Република България. Предвижда се общата сума на собствените средства на застрахователите и здравноосигурителните дружества, намалени с нематериалните активи, да е най-малко равна на границата на платежоспособност, изчислена по реда на наредбата.

3. В ДВ, бр. 9 от 31.01.2003 г. беше публикуван Законът за задължителните запаси от нефт и нефтопродукти. С него се уреждат създаването, съхраняването, ползването и възстановяването на задължителни запаси от нефт и нефтопродукти с цел осигуряване на снабдяването с течни горива в случаите на затрудняване на доставките на нефт и нефтопродукти в страната. По реда на закона се създават, съхраняват, ползват и възстановяват задължителни запаси от автомобилни и авиационни бензини, промишлено гориво (газъл), реактивни горива от керосинов тип и дизелово гориво, котелно гориво (мазут) и газ пропан-бутан.

Published by:

PENKOV · MARKOV & PARTNERS
LAW OFFICES

Leg InterConsult Penkov, Markov & Partners is a private law office established in 1990.

We provide consultations and comprehensive legal service to Bulgarian and foreign enterprises in all major spheres of law related to the economy. The team approach of 45 Partners, associated members and consultants multiplies the knowledge and experience to find the best solutions for our clients.

Leg InterConsult has offices in **Sofia, Bourgas, Rousse, Lovetch, Dobritch, Varna, Pleven, Stara Zagora, Targoviste** and **Vratza** covering the whole country.

Leg InterConsult is Exclusive Member for Bulgaria of Lex Mundi (The World's Leading Association of Independent Law Firms) and Associated Member of Eurojuris Germany.

Cooperation partners: Lansky, Ganzger & Partner - Vienna, **Austria**;
Niebaum, Kohler, Punge, Söder - Dortmund, **Germany**.

Associated Member of

Exclusive Member for Bulgaria of

